

Seminar F: Når etikken møder virkeligheden – etiske dilemmaer i praksis

Christina Busk, Cand. Theol, lektor på diplomuddannelse i Demens, Via University College, Stifter af Etikos

Til seminaret blev deltagerne præsenteret for Den Ethiske metode, der er et redskab til at håndtere konkrete etiske dilemmaer og udfordringer. Metoden anvendes til at navigere i forhold til egne holdninger, værdier og forpligtelser som fagperson. Deltagerne fik mulighed for at prøve metoden og hente inspiration til at gøre håndteringen af etiske dilemmaer mere tilgængelig og professionel.

Det Ethiske Landskab

I arbejdet som plejepersonale for ældre med demens er det uundgåeligt på flere måder at skulle intervenere i de ældres liv. Vi har alle sammen holdninger til, hvornår og hvor meget der er passende at intervenere, men der findes ingen facitliste, man kan blive guidet ud fra.

Christina Busk præsenterede Det Ethiske Landskab, med tre forskellige tilgange til etiske problemstillinger:

- Pligtetik
- Konsekvensetik
- Nærhedsetik

Pligtetik er baseret på fornuft og ansvar. Hvad er

jeg selv og andre forpligtet til at gøre, og kan mine handlinger gøres til almenyldig lov? Det er en form for etik, der er rettet efter regler og love og som ikke er styret af følelser.

Konsekvensetik er en rationel og pragmatisk tilgang til problemstillinger, der vurderer en handling ud fra de konsekvenser, den har; Vil min handling gøre gavn for flest mulige mennesker, er den rigtig og meningsfuld. Er man styret af konsekvensetik, mener oftest at målet helliger midlet, og vurdere alle handlinger ud fra den værdi det vil give fælleskabet.

Nærhedsetiks tager udgangspunkt i intentionen bag en handling. Mennesker der tager valg på baggrund af nærhedsetik har fokus på den nære relation og vægter medfølelse og empati højt. En beslutning vil altid være rigtig, hvis beslutningstageren har haft hjertet på det rette sted.

Hvor står du?

Christina Busk opfordrede deltagerne til at overveje, hvor i Det Ethiske Landskab de oftest befinder sig, når de agerer i professionelle sammenhænge, og om det er dér, de helst ville være.

Hun spurgte til, hvordan deltagerne begrundede deres valg, og om de som plejepersonale i højere grad kan skabe etisk balance i det daglige arbejde.

Hun præsenterede til sidst **fire principper**, der ifølge Christina Busk udgør god professionsetik i arbejdet med ældre med demenssygdomme:

- Respekt for selvbestemmelse
- Hensyn til fysisk og psykisk integritet
- Agtelse for værdighed
- Omsorg for det sårbare liv

Kontakt oplægsholder:

busk@etikos.dk